

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ

МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

О.В. Харламова

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ
І ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«Вступ до спеціальності»

(для студентів 1 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за напрямом підготовки 6.030509 – «Облік і аудит»)

Харків – ХНАМГ – 2009

Методичні вказівки до самостійного вивчення і виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни „Вступ до спеціальності ” (для студентів 1 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за напрямом підготовки 6.030509 – «Облік і аудит») / Укл.: Харламова О.В. – Харків: ХНАМГ, 2009. - 48 с.

Укладач: к.е.н., доц. О.В.Харламова

Рецензент: проф., к.е.н. Н.І.Гордієнко

Рекомендовано кафедрою Обліку і аудиту (протокол № 1 від 27.08.2009 р.)

© Харламова О.В., ХНАМГ, 2009

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА ЗА ЇЇ ВИДАМИ	6
2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ..	6
3. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ	24
3.1. Загальні положення.....	24
3.2. Блок 1 - реферативне викладення матеріалу за обраною тематикою..	24
3.3. Блок 2 – письмове тестування.....	26
3.4. Блок 3 – робота над есе «Портрет сучасного бухгалтера (аудитора)»	26
4. ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	28
5. ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	43
ДОДАТКИ.....	44

ВСТУП

Дисципліна „Вступ до спеціальності” за освітньо-професійною програмою має статус вибіркової.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- ОКХ, СВО ХНАМГ Освітньо-кваліфікаційна характеристика (варіативна компонента) бакалавра напряму підготовки 6.030509 – «Облік і аудит», 2007;
- ОПП, СВО ХНАМГ Освітньо-професійна програма (варіативна компонента) бакалавра напряму підготовки 6.030509 – «Облік і аудит», 2007;
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напряму підготовки 6.030509 - „Облік і аудит” (очна форма), Харків, 2007;
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напряму підготовки 6.030509 - „Облік і аудит” (заочна форма), Харків, 2008.

Вступ до спеціальності – це одна з базових дисциплін, яку вивчають студенти за напрямом підготовки 6.030509 - «Облік і аудит».

Мета вивчення дисципліни - сформуванню уявлення щодо обліку і аудиту як систему знань і правильно зорієнтувати студента на подальше вивчення їх змісту. При цьому вирішується триєдине завдання дати уявлення щодо:

- необхідної сукупності фахових знань, якими повинен оволодіти студент протягом навчання;
- умінь, якими повинен оволодіти бухгалтер (аудитор) для успішної роботи за фахом;
- навичок, які повинен здобути та освоїти бухгалтер (аудитор) для фахової роботи за певним рівнем кваліфікації.

Реалізація зазначеної мети вивчення дисципліни здійснюється шляхом формування у студентів розуміння про організаційно-методичні засади навчального процесу за напрямом підготовки «Облік і аудит», основні етапи розвитку бухгалтерського обліку і аудиту, становлення їх як науки та професійної діяльності, принципи цих професій і майбутню професійну діяльність.

Предмет вивчення дисципліни - навчальний процес за напрямом підготовки «Облік і аудит» та професійна діяльність бухгалтера і аудитора.

Завдання курсу:

- ↳ дати розуміння про організаційно-методичні засади навчального процесу за напрямом підготовки «Облік і аудит», зміст навчальних

планів за спеціальністю, структурно-логічну схему навчальних планів, розподіл навчального часу студента за циклами дисциплін та рівнями підготовки;

- ↳ дати уявлення про основні положення міжнародних стандартів освіти бухгалтерів, розкрити сутність програм підвищення кваліфікації бухгалтерів;
- ↳ довести найголовніші історичні кроки розвитку обліку і аудиту;
- ↳ дати розуміння про перелік посад, які можуть займати випускники за напрямом «Облік і аудит» їх завдання, функціональні обов'язки, професійні знання та кваліфікаційні вимоги до таких працівників;
- ↳ розкрити та пояснити основні вимоги до професійної етики бухгалтерів і аудиторів;
- ↳ сформувати уявлення про сучасний стан ринку бухгалтерських та аудиторських послуг;
- ↳ ознайомити із структурою, функцією та сферою діяльності міжнародних та національних професійних організацій бухгалтерів і аудиторів;
- ↳ ознайомити з періодичними виданнями, які використовують бухгалтери і аудитори у професійній діяльності;
- ↳ розкрити сутність і організацію державного регулювання бухгалтерського обліку в Україні;
- ↳ проаналізувати основні законодавчі положення з обліку і аудиту;
- ↳ з'ясувати сутність національних і міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і фінансової звітності, Міжнародних стандартів аудиту.

1. РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА ЗА ЇЇ ВИДАМИ

Всього, кредит/ /годин	Семестр (и)	Години								Залки (семестр)
		Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі			
			Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контрольна робота	КП/КР	РГР	
2/72	1	6	6	-	-	66	30	-	-	1

2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ (ЗМ) 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ «ОБЛІК І АУДИТ».

Тема 1. Система стандартів вищої освіти за напрямом підготовки «Облік і аудит».

Навчальні елементи, що повинні бути засвоєні:

- ↳ стандарт вищої освіти;
- ↳ Державний стандарт вищої освіти;
- ↳ галузеві стандарти вищої освіти;
- ↳ освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника вищого навчального закладу;
- ↳ освітньо-професійна програма підготовки;
- ↳ засоби діагностики якості вищої освіти;
- ↳ стандарти вищої освіти вищих навчальних закладів;
- ↳ варіативні частини освітньо-кваліфікаційної характеристики випускників вищих навчальних закладів, освітньо-професійної програми та засобів діагностики якості вищої освіти;
- ↳ ОПП і ОКХ за напрямом підготовки «Облік і аудит»: нормативна та варіативна частини.

Рекомендована література:

1. Постанова КМ України № 1719 від 13.12.2006 р. // Офіційний вісник України, 2006, № 50 (25.12.2006), ст. 3333 «Про перелік напрямків, за якими

здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра».

2. Харламова О.В. Вступ до спеціальності «Облік і аудит»: Навчальний посібник. - Х.: ХНАМГ, 2009 - 162 с. [стор. 7-12].

Питання для самоконтролю знань

1. В якому році з'явився герб бухгалтерів?
2. Хто є засновником бухгалтерського герба?
3. В якому році бухгалтерський герб був затверджений Міжнародним конгресом бухгалтерів?
4. Які фігури розміщені на гербі бухгалтерів і що вони означають?
5. Що таке «Стандарт вищої освіти»?
6. З яких елементів складається система стандартів вищої освіти?
7. Які рівні має система стандартів вищої освіти?
8. Які складові включає державний стандарт вищої освіти?
9. Ким затверджується державний стандарт вищої освіти?
10. Які складові включають галузеві стандарти вищої освіти?
11. Поясніть сутність і призначення освітньо-кваліфікаційної характеристики випускника вищого навчального закладу.
12. Поясніть сутність і призначення освітньо-професійної програми підготовки.
13. Поясніть сутність і призначення засобів діагностики якості вищої освіти.
14. Розкрийте призначення варіативних частин освітньо-кваліфікаційної характеристики випускників вищих навчальних закладів.
15. Поясніть сутність і призначення навчальних планів.
16. Поясніть сутність і призначення програми навчальних дисциплін.
17. Які цикли дисциплін передбачає освітньо-професійна програма підготовки бакалавра.

Тема 2. Навчальний план бакалавра за напрямом підготовки 6.030509 - „Облік і аудит”, спеціаліста спеціальності 7.050106 - „Облік і аудит”, магістра спеціальності 8.050106 - «Облік і аудит».

Навчальні елементи, що повинні бути засвоєні:

- ↳ навчальні плани;
- ↳ навчальний план бакалавра за напрямом 6.030509 „Облік і аудит”;
- ↳ навчальний план підготовки спеціаліста спеціальності 7.050106 „Облік і аудит”;
- ↳ навчальний план підготовки магістра (на базі бакалавра) спеціальності 8.050106 «Облік і аудит».

Рекомендована література:

1. Харламова О.В. Вступ до спеціальності «Облік і аудит»: Навчальний посібник. - Х.: ХНАМГ, 2009 - 162 с. [стор. 13-21].

Питання для самоконтролю знань

1. На скільки років розрахований навчальний план підготовки бакалавра?

2. Яка кваліфікація може бути присвоєна бакалавру після закінчення навчання у ХНАМГ?
3. Назвіть складові зведеного бюджету часу навчального плану бакалаврів.
4. Які види практики передбачені навчальним планом бакалавра?
5. Що таке структурно-логічна схема навчального процесу?
6. У чому відмінність навчального плану бакалавра від навчального плану спеціаліста або магістра?
7. Які види практики передбачені навчальним планом спеціаліста і магістра?
8. Яка існує перспектива вдосконалення навчального процесу підготовки фахівців з обліку і аудиту?

Тема 3. Міжнародні стандарти освіти (МСО) для професійних бухгалтерів та підвищення кваліфікації.

Навчальні елементи, що повинні бути засвоєні:

- ↳ мета, галузь використання і розробка МСО;
- ↳ концептуальна основа МСО;
- ↳ вступні вимоги програми професійної освіти бухгалтерів;
- ↳ зміст програм професійної освіти бухгалтерів;
- ↳ професійні навички;
- ↳ професійні цінності, етика й відносини;
- ↳ вимоги до практичного досвіду;
- ↳ оцінка професійних здібностей і компетентності;
- ↳ постійний професійний розвиток;
- ↳ тренінг → освіта → навчання → розвиток;
- ↳ програми підвищення кваліфікації: сертифікація аудиторів, CAP, CIPA, DipIFR (ACCA), національні програми.

Рекомендована література:

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік: роздуми вченого. – Житомир: ПП «Рута», 2001. – 100 с. [стор. 62-68].
2. Бутинець Ф.Ф. Історія бухгалтерського обліку: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів, що навчаються за освітньо-проф. програмою підготовки бакалавра з економіки зі спеціальності «Облік і аудит» / Житомирський інженерно-технологічний ін-т. — 2-е вид., доп. і перероб. — Житомир : ПП «Рута», 2001. — 512с. [стор. 442-474].
3. Казанова М. Професія «Бухгалтер». — Х. : Фактор, 2008. — 192с. [стор. 95-101].
4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти / Європейська асоціація із забезпечення якості вищої освіти. — К. : Ленвіт, 2006. — 36с.
5. Харламова О.В. Вступ до спеціальності «Облік і аудит»: Навчальний посібник. - Х.: ХНАМГ, 2009 - 162 с. [стор. 21-44].

Питання для самоконтролю знань

1. Який орган чи установа є розробником Міжнародних стандартів освіти бухгалтерів?
2. В якому році було вперше видано Міжнародні стандарти освіти для професійних бухгалтерів?
3. Скільки стандартів включала перша редакція МСО?
4. Скільки Міжнародних стандартів освіти бухгалтерів існує сьогодні?
5. Дайте визначення та поясніть призначення Міжнародних стандартів освіти бухгалтерів.
6. В чому полягає мета Міжнародних стандартів освіти бухгалтерів?
7. Дайте визначення поняття «професійний бухгалтер» в контексті Міжнародних стандартів освіти бухгалтерів.
8. Дайте визначення поняття «технічний бухгалтерський персонал» в контексті Міжнародних стандартів освіти бухгалтерів.
9. Що розуміють під професійною освітою бухгалтерів?
10. Дайте визначення поняття «професійні знання».
11. Дайте визначення поняття «професійні навички».
12. Дайте визначення поняття «професійні цінності, етика та ставлення».
13. Як називається сукупність професійних знань, навичок, цінностей, етика та ставлення?
14. Дайте визначення поняття «здібності» і поясніть його зміст.
15. Дайте визначення поняття «компетентність» і поясніть його зміст.
16. Як результат навчання виражаються здібності чи компетентність?
17. Як результат виконання виражаються здібності чи компетентність?
18. Властивості, потенціал і опанування – ці ключові поняття, що характеризують: здібність чи компетентність?
19. Дії, факт і демонстрація – ці ключові поняття, що характеризують: здібність чи компетентність?
20. Перелічіть види професійних здібностей.
21. Перелічіть види компетентності.
22. Розкрийте взаємозв'язок між ключовими поняттями концепцій освіти та розвитку у термінології Комітету з освіти.
23. Як трактують поняття «розвиток» у термінології Комітету з освіти?
24. Як трактують поняття «навчання» у термінології Комітету з освіти?
25. Як трактують поняття «освіта» у термінології Комітету з освіти?
26. Як трактують поняття «тренінг» у термінології Комітету з освіти?
27. Що означає «кваліфікація професійного бухгалтера»?
28. Перелічіть всі Міжнародні стандарти освіти професійних бухгалтерів.
29. Коротко розкрийте зміст і призначення кожного МСО.
30. Дайте визначення поняття «постійний професійний розвиток (ППР)» і поясніть його зміст.
31. Обґрунтуйте необхідність підвищення кваліфікації бухгалтерів.
32. Поясніть призначення сертифікації професійних бухгалтерів.
33. Окресліть основні риси процесу сертифікації бухгалтерів в Україні.
34. Які програми сертифікації бухгалтерів існують на рівні країн СНД?
35. Розкрийте сутність і процес сертифікації за програмою CIPA.

36. Наведіть кваліфікаційні вимоги для отримання сертифікатів CAP та CPA.
37. Які існують в світі класичні атестаційні сертифікати?
38. Розкрийте сутність і процес сертифікації за програмою CPA.
39. Розкрийте сутність і процес сертифікації за програмою ACCA Professional Scheme.
40. Розкрийте сутність і процес сертифікації за програмою Diploma in International Financial Reporting (російською мовою)- (DipIFR (Rus)).
41. Розкрийте сутність і процес сертифікації за програмою CIMA.
42. Розкрийте сутність і процес сертифікації за програмами CPA, CFA, CMA, CIA і FRM, CMA.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ (ЗМ) 2. ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ ОБЛІКУ І АУДИТУ

Тема 5. Історичні аспекти виникнення і розвитку обліку і аудиту.

Навчальні елементи, що повинні бути засвоєні:

- ↳ початок зародження бухгалтерії;
- ↳ освоєння чисел та підрахунків;
- ↳ початки бухгалтерії в античному світі та середньовіччі;
- ↳ зародження та формування бухгалтерської науки;
- ↳ формування бухгалтерських шкіл в Європі та США;
- ↳ історія виникнення і розвитку форм бухгалтерського обліку та формування теорії подвійного відображення фактів господарювання;
- ↳ облік на території України в дослов'янський період та в добу Київської Русі й Польсько-Литовської держави;
- ↳ історія становлення бухгалтерського обліку в Україні;
- ↳ теорії виникнення аудиту: теорія потреби потенційного чи існуючого інвестора, теорія агентів (або управляючих), теорія мотивації;
- ↳ виникнення аудиту в світі: Єгипет, Вавилон, Рим і Греція;
- ↳ епоха Середньовіччя: Венеція, Флоренція, Генуя;
- ↳ розвиток аудиту в Європі: Франція і Англія;
- ↳ розвиток аудиту в епоху Відродження: Італія, Великобританія;
- ↳ становлення аудиту в XVI-XIX століттях. Аудит в XX столітті. Становлення і розвиток аудиту в Україні.

Рекомендована література:

1. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів. – 4-те вид., перероб. та доп. – Житомир: ПП “Рута”, 2005. – 512 с. [стор. 451-493].
2. Бутинець Ф.Ф. Історія бухгалтерського обліку: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів, що навчаються за освітньо-проф. програмою підготовки бакалавра з економіки зі спеціальності «Облік і аудит» / Житомирський інженерно-технологічний ін-т. — 2-е вид., доп. і перероб. — Житомир : ПП «Рута», 2001. — 512с. [стор. 10-178], [стор. 475-499].
3. Даньків Й.Я., Остап'юк М.Я. Бухгалтерський облік: підручник. — К. : Знання, 2007. — 469с. [стор. 17-36].
4. Остап'юк М. Я., Лучко М. Р., Даньків Й. Я. Історія бухгалтерського обліку: світ і Україна. Курс лекцій: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Європейський ун-т. — К. : Видавництво Європейського ун-ту, 2006. — 170с.
5. Пачоли Лука. Трактат о счетах и записях: первое в истории руководство по бухгалтерскому учету. — Х. : Фактор, 2008. — 128с.
6. Соколов Я.В. Очерки по истории бухгалтерского учета. – М.: Финансы и статистика, 1991. – 400 с.
7. Усач Б.Ф. Аудит за міжнародними стандартами: монографія. — К. : Знання, 2005. — 247с. [стор. 14-19].

8. Харламова О.В. (співавтори Гордієнко Н.І., Карпенко М.Ю.) Аудит, методика і організація: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей) - Харків: ХНАМГ, 2007. – 452 с. [стор. 6-14].

9. Харламова О.В. Вступ до спеціальності «Облік і аудит»: Навчальний посібник. - Х.: ХНАМГ, 2009 - 162 с. [стор. 48-69].

10. Чацкіс Е.Д., Лысюк А.Н. Бухгалтерский учет: основы теории и практики. — Донецк : Сталкер, 1999. — 271с. [стор. 3-11].

Питання для самоконтролю знань

1. Коли почалося дослідження історії бухгалтерського обліку?
2. Назвіть підходи до вивчення історії виникнення і розвитку бухгалтерського обліку.
3. Охарактеризуйте філософський підхід до вивчення історії виникнення і розвитку бухгалтерського обліку і назвіть його прихильників.
4. Охарактеризуйте документальний підхід до вивчення історії виникнення і розвитку бухгалтерського обліку і назвіть його прихильників.
5. Охарактеризуйте синтетичний підхід до вивчення історії виникнення і розвитку бухгалтерського обліку і назвіть його прихильників.
6. Охарактеризуйте аналітичний підхід до вивчення історії виникнення і розвитку бухгалтерського обліку і назвіть його прихильників.
7. В якій країні вперше проявилися облікові процедури?
8. Чим характерний облік Стародавнього світу?
9. Назвіть характерні риси обліку елліністичного періоду в Стародавній Греції і Давньому Римі.
10. В якій країні виникли перші принципи класифікації рахунків: матеріальні, особові та фінансові?
11. Облікова система якої країни вперше використала прибутково-видаткову книгу і книгу рахунків клієнта?
12. Які дві парадигми обліку виникли в епоху Середньовіччя?
13. Чим відрізняються дві основні парадигми обліку — камеральна і проста бухгалтерія?
14. Яке основне досягнення розвитку обліку в епоху Середньовіччя?
15. Хто був першою посадовою особою, яка отримала звання бухгалтера?
16. Хто і коли започаткував облік як науку?
17. Чим знаменні для розвитку обліку імена Б. Котрульї та Л. Пачолі?
18. Охарактеризуйте відмінності італійської класичної бухгалтерії від «венеціанської» форми бухгалтерії.
19. Яка країна стала родоначальником юридичного напрямку в бухгалтерському обліку?
20. У чому полягав погляд Дієго дель Кастілло на облік?
21. У чому полягають особливості німецької бухгалтерії Середньовіччя?
22. В якій країні зародився афоризм, який часто цитують і зараз: «Облік — це функція управління»?
23. У чому відмінність юридичного та економічного напрямків розвитку обліку? Назвіть прихильників кожного з цих напрямків.

24. У чому полягав внесок американської школи рахівництва до розвитку теорії бухгалтерського обліку?
25. Розкрийте особливості розвитку обліку в Україні в період до XV ст.
26. Розкрийте особливості розвитку обліку в Україні в період XV — XVIII ст.
27. Коли в Україні почала формуватися російська бухгалтерська школа?
28. Які спеціальні навчальні заклади, що готували бухгалтерів, виникли в Україні у XIX ст. та на початку XX ст.?
29. Як розвивався облік в Україні у першій половині XX ст.?
30. Які риси притаманні сучасному етапу розвитку бухгалтерського обліку в Україні?
31. Що означає «гармонізація» і «стандартизація» обліку?
32. Які існують теорії виникнення аудиту?
33. У чому полягає сутність теорії потреби потенційного інвестора?
34. У чому полягає сутність теорії управляючих?
35. У чому полягає сутність теорії мотивації?
36. Який аспект відрізняє теорії виникнення аудиту?
37. Які Ви бачите передумови виникнення аудиту?
38. В яких країнах виник аудит?
39. Чим відрізняється господарський контроль від державного? В яких країнах кожен з названих вище панував у Стародавньому світі?
40. В який період відбулося розмежування функцій обліку і аудиту? Чому?
41. Які риси притаманні аудиту в країнах Середземномор'я в період Середньовіччя?
42. Які риси притаманні аудиту в країнах Європи в період Середньовіччя?
43. Як розвивався аудит в епоху Відродження?
44. Чим характеризувався аудит в Італії в епоху Відродження?
45. Коли і в якій країні було видано перший законодавчий акт, що регламентував аудиторську діяльність?
46. Які принципи було покладено в основу незалежного аудиту?
47. Назвіть особливості розвитку аудиту в період 1500-1860 рр.
48. Назвіть офіційну дату виникнення незалежного аудиту в сучасному його значенні. З якою подією це пов'язано?
49. Які особливості властиві розвитку аудиту в світі в першій половині XX ст.?
50. Які особливості притаманні розвитку аудиту в світі в другій половині XX ст.? Які здобутки це принесло?
51. Розкрийте процес розвитку аудиту в Україні до XX ст.
52. Які проблеми з існуванням аудиту створювала командно-адміністративна система СРСР?
53. З чим пов'язаний розвиток аудиту наприкінці XX ст. в Україні?
54. Які характерні риси властиві кожному з чотирьох етапів розвитку аудиту в Україні?

Тема 6. Основні професійні вимоги до бухгалтерів і аудиторів та їх функціональні обов'язки.

Навчальні елементи, що повинні бути засвоєні:

- ↳ посади, що займають фахівці з обліку і аудиту;
- ↳ завдання, обов'язки, професійні знання та кваліфікаційні вимоги до фахівців відповідних посад: конторський службовець (бухгалтерія), рахівник, обліковець з реєстрації бухгалтерських даних, касир (на підприємстві, в установі, організації), бухгалтер, економіст з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності, бухгалтер-ревізор, аудитор, бухгалтер (з дипломом спеціаліста), головний бухгалтер;
- ↳ сучасні професійні вимоги до бухгалтерів.

Рекомендована література:

1. Бутинець Ф.Ф. Історія бухгалтерського обліку: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів, що навчаються за освітньо-проф. програмою підготовки бакалавра з економіки зі спеціальності «Облік і аудит» / Житомирський інженерно-технологічний ін-т. — 2-е вид., доп. і перероб. — Житомир : ПП «Рута», 2001. — 512с. [стор. 429-442].
2. Казанова М. Профессия «Бухгалтер». — Х. : Фактор, 2008. — 192с. [стор. 18-34].
3. Наказ Державного комітету з питань технічного регулювання й споживчої політики «Класифікатор професій ДК 003:2005» № 375 від 26.12.2005 р.
4. Усач Б.Ф. Аудит за міжнародними стандартами: монографія. — К. : Знання, 2005. — 247с. [стор. 10-178].
5. Харламова О.В. Вступ до спеціальності «Облік і аудит»: Навчальний посібник. - Х.: ХНАМГ, 2009 - 162 с. [стор. 30-32].
6. Чебанова Н. В., Чупырь Т., Чупырь В. Организация бухгалтерского учета. — Х. : Фактор, 2008. — 480с. [стор. 191-195].

Питання для самоконтролю знань

1. Назвіть можливі місця роботи випускників, які навчалися за спеціальністю «Облік та аудит».
2. Розкрийте завдання, обов'язки, професійні знання та кваліфікаційні вимоги до конторських службовців (бухгалтерія).
3. Розкрийте завдання, обов'язки, професійні знання та кваліфікаційні вимоги до рахівників.
4. Розкрийте завдання, обов'язки, професійні знання та кваліфікаційні вимоги до обліковців з реєстрації бухгалтерських даних.
5. Розкрийте завдання, обов'язки, професійні знання та кваліфікаційні вимоги до касирів.
6. Розкрийте завдання, обов'язки, професійні знання та кваліфікаційні вимоги до бухгалтерів.
7. Розкрийте завдання, обов'язки, професійні знання та кваліфікаційні вимоги до економістів з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності.

8. Розкрийте завдання, обов'язки, професійні знання та кваліфікаційні вимоги до бухгалтерів-ревізорів.
9. Розкрийте завдання, обов'язки, професійні знання та кваліфікаційні вимоги до аудиторів.
10. Розкрийте завдання, обов'язки, професійні знання та кваліфікаційні вимоги до бухгалтерів (з дипломом спеціаліста).
11. Розкрийте завдання, обов'язки, професійні знання та кваліфікаційні вимоги до головних бухгалтерів.
12. Охарактеризуйте сучасні вимоги до бухгалтерів.
13. Які нові знання потрібні сучасному бухгалтеру?

Тема 7. Сучасні бухгалтери: права, організація праці, відповідальність.

Навчальні елементи, що повинні бути засвоєні:

- ↳ права бухгалтера як найманого працівника;
- ↳ посадові права бухгалтера і головного бухгалтера;
- ↳ організація праці в бухгалтерії;
- ↳ дисциплінарна, матеріальна, адміністративна, кримінальна відповідальність сучасного бухгалтера.

Рекомендована література:

1. Бутинець Ф. Ф., Бондар В. П., Канурна З. Ф., Малюга Н. М., Мошенський С. З. Звітність підприємства: Навч. посібник / Ф.Ф. Бутинець (ред.), Н.А. Остап'юк (ред.). — 2.вид., перероб. і доп. — Житомир : ЖДТУ, 2005. — 427с. [стор. 37-40].
2. Казанова М. Професія «Бухгалтер». — Х. : Фактор, 2008. — 192с. [стор. 11-18], [стор. 34-43], [стор. 73-95].
3. Харламова Вступ до спеціальності «Облік і аудит»: Навчальний посібник.- Х.: ХНАМГ, 2009 - 162 с. [стор. 86-97].
4. Чебанова Н. В., Чупыр Т., Чупыр В. Организация бухгалтерского учета. — Х. : Фактор, 2008. — 480с. [стор. 23-72].

Питання для самоконтролю знань

1. Якими документами визначені основні трудові права працівників?
2. Які трудові права встановлені Конституцією України?
3. Які трудові права встановлені Кодексом законів про працю (КЗпП) України?
4. Перелічіть основні посадові права бухгалтера?
5. Які додаткові посадові права має головний бухгалтер у порівнянні з бухгалтером?
6. Що є складовими частинами облікової інформації?
7. Що таке «бухгалтерський ланцюг»?
8. Дайте визначення поняття «первинний документ».
9. Дайте визначення поняття «обліковий реєстр».
10. Дайте визначення поняття «звітність».
11. Охарактеризуйте вимоги до організації роботи працівників обліку.

12. У чому полягає мета наукової організації праці бухгалтера?
13. Числою компетенцією є організація бухгалтерського обліку на підприємстві?
14. Сформулюйте, що розуміють під «організацією праці людей, зайнятих бухгалтерським обліком».
15. У чому суть поділу праці бухгалтерського персоналу?
16. У чому суть кооперування праці бухгалтерського персоналу?
17. Перелічіть форми організації бухгалтерського обліку відповідно до Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»?
18. Назвіть типи організаційної структури апарату бухгалтерського обліку.
19. Охарактеризуйте лінійну структуру організації бухгалтерської служби.
20. Охарактеризуйте лінійно-штабну структуру організації бухгалтерської служби.
21. Охарактеризуйте комбіновану структуру організації бухгалтерської служби.
22. Назвіть види відповідальності бухгалтера.
23. Розкрийте сутність дисциплінарної відповідальності.
24. Яким чином реалізується дисциплінарна відповідальність?
25. Що таке «трудова дисципліна»?
26. Розкрийте сутність матеріальної відповідальності.
27. В яких межах може застосовуватися матеріальна відповідальність до бухгалтера?
28. За яких умов бухгалтера може бути притягнуто до повної матеріальної відповідальності?
29. Розкрийте сутність кримінальної відповідальності.
30. Що є підставою для кримінальної відповідальності?
31. За які порушення бухгалтера може бути притягнуто до кримінальної відповідальності?
32. Які покарання передбачені в межах кримінальної відповідальності?
33. Що розуміють під зловживанням владою або службовим становищем?
34. Що розуміють під службовою недбалістю?
35. Розкрийте сутність адміністративної відповідальності.
36. Що розуміють під адміністративним правопорушенням?
37. Які покарання передбачені в межах адміністративної відповідальності?
38. За які порушення бухгалтера може бути притягнуто до адміністративної відповідальності?
39. Який вид відповідальності найпоширеніший серед бухгалтерів?

Тема 8. Професійна етика бухгалтерів і аудиторів.

Навчальні елементи, що повинні бути засвоєні:

- ↳ Кодекс етики професійних бухгалтерів;
- ↳ загальне застосування Кодексу, фундаментальні принципи;
- ↳ професійні бухгалтери-практики: професійне призначення, конфлікт інтересів, повторні висновки, гонорари та інші типи винагороди,

маркетинг професійних послуг, подарунки та знаки гостинності, зберігання активів клієнта, об'єктивність і незалежність;

- ➔ професійні бухгалтери в бізнесі: потенційні конфлікти, складання та подання інформації, достатня компетентність, фінансові інтереси, заохочення.

Рекомендована література:

1. Усач Б.Ф. Аудит за міжнародними стандартами: монографія. — К. : Знання, 2005. — 247с. [стор. 32-39].
2. Харламова О.В. Вступ до спеціальності «Облік і аудит»: Навчальний посібник. - Х.: ХНАМГ, 2009 - 162 с. [стор. 99-107].
3. Чебанова Н. В., Чупырь Т., Чупырь В. Организация бухгалтерского учета. — Х. : Фактор, 2008. — 480с. [стор. 191-195].

Питання для самоконтролю знань

1. У чому необхідність Кодексу професійної етики у будь-якій професії?
2. Який орган чи установа є розробником Кодексу етики професійних бухгалтерів?
3. Як Кодекс етики професійних бухгалтерів співвідноситься із законодавством різних країн?
4. Чим обумовлена необхідність Кодексу етики професійних бухгалтерів?
5. Хто є професійним бухгалтером в контексті Кодексу етики професійних бухгалтерів?
6. Чим відрізняються професійний бухгалтер-практик від професійного бухгалтера у бізнесі?
7. На скільки частин поділений Кодекс етики професійних бухгалтерів?
8. Яке призначення має частина А Кодексу етики професійних бухгалтерів?
9. Яке призначення має частина В Кодексу етики професійних бухгалтерів?
10. Яке призначення має частина С Кодексу етики професійних бухгалтерів?
11. Перелічить та стисло охарактеризуйте фундаментальні принципи, яких повинен дотримуватись професійний бухгалтер.
12. Які існують загрози дотриманню фундаментальних принципів?
13. Які ситуації розглядають у частині В Кодексу етики професійних бухгалтерів?
14. Які ситуації розглядають у частині С Кодексу етики професійних бухгалтерів?
15. Наведіть приклади ситуації, в якій порушують принципи професійної етики бухгалтерів.

Тема 9. Ринок бухгалтерських та аудиторських послуг.

Навчальні елементи, що повинні бути засвоєні:

- ➔ поняття бухгалтерського аутсорсингу та види бухгалтерських послуг;
- ➔ тенденції розвитку ринку бухгалтерських послуг;

- ↳ ринок аудиторських послуг;
- ↳ види аудиторських послуг;
- ↳ тенденції розвитку ринку аудиторських послуг;
- ↳ «Велика четвірка».

Рекомендована література:

1. Усач Б.Ф. Аудит за міжнародними стандартами: монографія. — К. : Знання, 2005. — 247с. [стор. 10-14], [стор. 19-27].
2. Харламова О.В. Вступ до спеціальності «Облік і аудит»: Навчальний посібник. - Х.: ХНАМГ, 2009 - 162 с. [стор. 108-125].

Питання для самоконтролю знань

1. Розкрийте сутність поняття бухгалтерського аутсорсингу.
2. Які функції найчастіше передаються на аутсорсинг?
3. В чому полягає потреба в аутсорсингу саме бухгалтерських послуг?
4. Яким чином у законодавстві регламентовано аутсорсинг бухгалтерських послуг?
5. Які обов'язки покладають на бухгалтерську аутсорсингову компанію?
6. Назвіть переваги та недоліки бухгалтерського аутсорсингу.
7. Перелічіть спектр найбільш поширених бухгалтерських послуг.
8. Дайте стислу характеристику кожного виду бухгалтерських послуг.
9. У чому полягають тенденції розвитку ринку бухгалтерських послуг?
10. Яким документом і в якому році було юридично внормовано аудиторську справу в нашій країні?
11. Які цінові тенденції притаманні аудиторському ринку України?
12. Які аудиторські послуги є найпоширенішими в Україні?
13. Назвіть і стисло охарактеризуйте основні види аудиторських послуг.
14. У чому полягають тенденції розвитку ринку аудиторських послуг?
15. Які першочергові завдання стоять на шляху розвитку аудиту?
16. Що таке «Велика четвірка»?
17. Які фірми входять до складу «Великої четвірки»?
18. Розкрийте основні етапи історичного розвитку «Великої четвірки».
19. Охарактеризуйте історичні кроки становлення, сучасне положення і особливості діяльності Pricewaterhouse Coopers (PwC).
20. Охарактеризуйте історичні кроки становлення, сучасне положення і особливості діяльності «Делойт».
21. Охарактеризуйте історичні кроки становлення, сучасне положення і особливості діяльності Ernst & Young.
22. Охарактеризуйте історичні кроки становлення, сучасне положення і особливості діяльності KPMG.

Тема 10. Міжнародні та національні професійні організації бухгалтерів і аудиторів.

Навчальні елементи, що повинні бути засвоєні:

- ↳ Міжнародна федерація бухгалтерів (МФБ);
- ↳ професійні організації Америки, Великобританії, Франції та інших держав світу;

- ↳ Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України;
- ↳ Українська асоціація сертифікованих бухгалтерів і аудиторів (УАСБА);
- ↳ Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України;
- ↳ Аудиторська палата України;
- ↳ Спілка аудиторів України.

Рекомендована література:

1. Бутинець Ф.Ф. Історія бухгалтерського обліку: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів, що навчаються за освітньо-проф. програмою підготовки бакалавра з економіки зі спеціальності «Облік і аудит» / Житомирський інженерно-технологічний ін-т. — 2-е вид., доп. і перероб. — Житомир : ПП «Рута», 2001. — 512с. [стор. 406-428].
2. Харламова О.В. Вступ до спеціальності «Облік і аудит»: Навчальний посібник. - Х.: ХНАМГ, 2009 - 162 с. [стор. 127-136].

Питання для самоконтролю знань

1. Що таке Міжнародна федерація бухгалтерів (МФБ)?
2. Як реалізуються основні завдання МФБ?
3. Що таке Євразійська рада сертифікованих бухгалтерів і аудиторів (ЄРСБА) і в чому полягають її основні завдання?
4. Які існують професійні організації бухгалтерів в Америці?
5. Які існують професійні організації бухгалтерів у Великобританії?
6. Які існують професійні організації бухгалтерів у Франції?
7. Охарактеризуйте історичні кроки становлення, сучасне положення і особливості діяльності Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України (ФПБАУ).
8. Охарактеризуйте історичні кроки становлення, сучасне положення і особливості діяльності Української асоціації сертифікованих бухгалтерів і аудиторів (УАСБА).
9. Охарактеризуйте історичні кроки становлення, сучасне положення і особливості діяльності Федерації аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України.
10. Охарактеризуйте історичні кроки становлення, сучасне положення і особливості діяльності Аудиторської палати України.
11. Охарактеризуйте історичні кроки становлення, сучасне положення і особливості діяльності Всеукраїнської професійної громадської організації „Спілка аудиторів України” (ВПГО „САУ”).
12. Назвіть і охарактеризуйте організаційні моделі взаємодії держави й професійних організацій бухгалтерів і аудиторів.

Тема 11. Професійна бухгалтерська та аудиторська преса.

Навчальні елементи, що повинні бути засвоєні:

- ↳ «Податки та бухгалтерський облік».
- ↳ «БУХГАЛТЕРІЯ. Право. Податки. Консультації».
- ↳ «Все про бухгалтерський облік».

- ↳ «Школа професійного бухгалтера».
- ↳ «Адвокат Бухгалтера».
- ↳ Журнал «Комп'ютерна Бухгалтерія».
- ↳ «Податкове Планування».
- ↳ «Експрес-аналіз законодавчих і нормативних актів».
- ↳ «Консультант бухгалтера».
- ↳ «Сучасний бухгалтер».
- ↳ «Енциклопедія бухгалтера й економіста».

Рекомендована література:

1. Бутинець Ф.Ф. Історія бухгалтерського обліку: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів, що навчаються за освітньо-проф. програмою підготовки бакалавра з економіки зі спеціальності «Облік і аудит» / Житомирський інженерно-технологічний ін-т. — 2-е вид., доп. і перероб. — Житомир: ПП «Рута», 2001. — 512с. [стор. 179-203].
2. Харламова О.В. Вступ до спеціальності «Облік і аудит»: Навчальний посібник. - Х.: ХНАМГ, 2009 - 162 с. [стор. 137-144].

Питання для самоконтролю знань

1. Назвіть найпоширеніші видання професійної і аудиторської преси.
2. Розкрийте особливості видання «Податки та бухгалтерський облік».
3. Розкрийте особливості видання «БУХГАЛТЕРІЯ. Право. Податки. Консультації».
4. Розкрийте особливості видання «Все про бухгалтерський облік».
5. Розкрийте особливості видання «Адвокат Бухгалтера».
6. Розкрийте особливості видання «Комп'ютерна Бухгалтерія».
7. Розкрийте особливості видання «Податкове Планування».
8. Розкрийте особливості видання «Експрес-аналіз законодавчих і нормативних актів».
9. Розкрийте особливості видання «Консультант бухгалтера».
10. Розкрийте особливості видання «Сучасний бухгалтер».
11. Розкрийте особливості видання «Енциклопедія бухгалтера й економіста».
12. Дайте загальну характеристику ринку бухгалтерської і аудиторської преси.
13. Окресліть основні проблеми ринку бухгалтерської і аудиторської преси.
14. Які тенденції притаманні ринку бухгалтерської і аудиторської преси?

Тема 12. Законодавство України про бухгалтерський облік і аудит.

Навчальні елементи, що повинні бути засвоєні:

- ↳ державне регулювання бухгалтерського обліку в Україні;
- ↳ основні положення Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»;
- ↳ основні положення Закону України «Про аудиторську діяльність»;
- ↳ загальні відомості про національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку;

- ↳ загальні відомості про Міжнародні стандарти обліку і звітності;
- ↳ загальні відомості про Міжнародні стандарти аудиту.

Рекомендована література:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 р. // Урядовий кур'єр, 1999, 09, 01.09.99 № 162.
2. Закон України «Про аудиторську діяльність» № 3125-XII від 22.04.1993 р. (в редакції від 14 вересня 2006 року № 140-V) // Урядовий кур'єр, 1993, 06, 03.06.93 № 80 – 81; Урядовий кур'єр, 2006, 10, 18.10.2006 № 195.
3. Даньків Й.Я., Остап'юк М.Я. Бухгалтерський облік: підручник. — К. : Знання, 2007. — 469с. [стор. 311-320].
4. Казанова М. Професія «Бухгалтер». — Х. : Фактор, 2008. — 192с. [стор. 9-11].
5. Усач Б.Ф. Аудит за міжнародними стандартами: монографія. — К. : Знання, 2005. — 247с. [стор. 27-30], [стор. 40-68].
6. Харламова О.В. Вступ до спеціальності «Облік і аудит»: Навчальний посібник. - Х.: ХНАМГ, 2009 - 162 с. [стор. 145-157].
7. Чебанова Н. В., Чупырь Т., Чупырь В. Организация бухгалтерского учета. — Х. : Фактор, 2008. — 480с. [стор. 12-18].

Питання для самоконтролю знань

1. Який документ регламентує державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні?
2. Що є метою державного регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні?
3. Який орган чи установа здійснює загальне керівництво господарським обліком в Україні?
4. Який орган чи установа регулює питання методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності?
5. У чому полягають методологічні функції Міністерства фінансів України?
6. Який орган чи установа здійснює керівництво обліком в кредитних і банківських установах?
7. Який орган чи установа здійснює методологічне керівництво бюджетним обліком?
8. Який орган чи установа здійснює методологічне керівництво обліком у галузях?
9. Які функції покладені на Методологічну раду з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України?
10. Який орган чи установа організовує і проводить статистичне спостереження, аналіз та надання користувачам інформації про соціально-економічні явища і процеси?
11. Чи розробляє Держкомстат систему показників, за якими ведеться облік, уніфікація форм звітності, розробка і затвердження типових форм первинного обліку?

12. Яким документом визначено правові засади бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні?
13. На які суб'єкти господарювання поширюються положення Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»?
14. Що згідно із Законом «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» є метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності?
15. Дайте визначення поняття «принцип бухгалтерського обліку»?
16. Назвіть основні принципи бухгалтерського обліку в Україні?
17. Чи може вестися бухгалтерський облік і складатися фінансова звітність в іноземній валюті?
18. Хто несе відповідальність за організацію бухгалтерського обліку на підприємстві?
19. Які форми включає фінансова звітність і ким встановлюється порядок їх заповнення?
20. Яким документом визначені правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні?
21. На які суб'єкти господарювання поширюються положення Закону України «Про аудиторську діяльність»?
22. Як у законодавстві визначається аудиторська діяльність?
23. Чим аудит відрізняється від аудиторської діяльності?
24. Ким здійснюється аудит?
25. За чиєю ініціативою здійснюється аудит?
26. Хто може бути аудитором і за яких умов?
27. В яких випадках здійснюється обов'язковий аудит?
28. Стисло охарактеризуйте перелік і зміст розділів Закону України «Про аудиторську діяльність».
29. Які права надано аудиторам відповідно до діючого законодавства?
30. Які обов'язки покладено на аудиторів відповідно до законодавства?
31. Дайте визначення поняття «національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку (П(С)БО)».
32. Ким затверджуються П(С)БО?
33. З яких частин складаються національні Положення (стандарти)?
34. На які групи поділені П(С)БО?
35. Як П(С)БО співвідносяться з МСБО і МСФЗ?
36. Чим обумовлена необхідність розробки єдиних стандартів фінансової звітності?
37. Скільки видано Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і скільки з них діють?
38. Яке основне призначення Міжнародних стандартів обліку і звітності?
39. Чим відрізняються Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку від Міжнародних стандартів фінансової звітності?
40. Назвіть всі складові Міжнародних стандартів фінансової звітності.
41. Чи мають Міжнародні стандарти фінансової звітності правову чи іншу перевагу над національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку певних країн?

42. Для чого сьогодні використовують Міжнародні стандарти фінансової звітності?
43. У чому полягають переваги впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні?
44. Що розуміють під аудиторськими стандартами?
45. Які саме питання визначають МСА?
46. У чому полягає призначення МСА?
47. Які існують рівні аудиторських стандартів?
48. На які групи поділені МСА?
49. Які групи стандартів, крім МСА, використовують в аудиторській практиці?

3. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

3.1. Загальні положення

Студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу у відповідності до наведених нижче Методичних вказівок. Контрольна робота, яку виконують студенти заочної форми навчання, передбачає письмове тестування, реферування за обраною тематикою і написання творчої роботи (есе).

Загальний обсяг часу, що відведений на виконання контрольної роботи, складає 30 годин, у тому числі 9 годин – на реферативне викладення матеріалу за обраною тематикою; 3 години – на тестування; 18 годин – на осмислення і викладення поглядів на тему «Портрет сучасного бухгалтера (аудитора)».

Варіант контрольної роботи відповідає останній цифрі номера власника залікової книжки.

3.2. Блок 1 - реферативне викладення матеріалу за обраною тематикою

При виконанні першого завдання, тобто реферативного викладення матеріалу за обраною тематикою, доцільно скористатися викладеними нижче вимогами.

Реферат - це вид індивідуального завдання, який передбачає вирішення конкретних практичних навчальних задач з використанням відомого, а також самостійно вивченого теоретичного матеріалу. Складником такої роботи можуть бути програмні продукти та графічний матеріал, який використовують відповідно до чинних нормативних вимог та із застосуванням комп'ютерної графіки. Від студента зажадають ретельної роботи із застосуванням різноманітних джерел інформації, збором необхідних даних, їх аналізом і систематизацією.

Мета підготовки реферату – це демонстрація вміння критично осмислювати вивчений матеріал, аналізувати міжнародний та національний досвід, описувати та узагальнювати свої власні спостереження, практично реалізувати теоретичні положення в самостійних розробках. Бажаною вимогою є висвітлення своєї дослідницької роботи.

Загальні вимоги до реферату:

- ↳ чіткість та логічна послідовність викладення матеріалу;
- ↳ переконливість аргументації;
- ↳ стислість і точність формулювань, що виключають можливість неоднозначного тлумачення;

- ↳ конкретність викладення результатів дослідження;
- ↳ обґрунтованість рекомендацій та пропозицій.

Структурно реферат повинен містити 4 основних частини:

- ↳ вступ,
- ↳ основна частина,
- ↳ висновок,
- ↳ список літератури.

За наявності додатків інформація про них повинна знаходитися в змісті. Додатки можуть містити документи, ілюстрації, таблиці, схеми, словник використовуваних термінів і ін.

Вступ повинен включати коротке обґрунтування актуальності теми реферату, оцінку стану досліджуваного питання, проблеми, постановку мети і формулювання завдань, які автор поставив перед собою, а також короткий огляд вивченої літератури, інших джерел інформації. Обсяг вступу складає 1 - 2 сторінки тексту. У вступі, як правило, висвітлюють:

- ↳ актуальність теми реферату, зв'язок із сьогоденням, значущість в майбутньому;
- ↳ нові сучасні підходи до вирішення проблеми;
- ↳ наявність суперечливих точок зору щодо проблеми;
- ↳ протилежність побутових уявлень і наукових даних;
- ↳ особисті мотиви і обставини виникнення інтересу до даної теми.

Основна частина реферату містить матеріал, який відібраний студентом для розгляду проблеми. Середній обсяг основної частини реферату – 7-8 сторінок. Необхідно звернути увагу на обґрунтований розподіл матеріалу на параграфи, уміння формулювати їх назву, дотримання логіки викладу. В основній частині повинна бути викладена власна думка із заявленої проблеми і сформульовані самостійні висновки, що посилаються на приведені факти. При викладі в основній частині не повинно бути відступів від теми, факти повинні бути науково обґрунтованими і достовірними. Посилання на авторів, чії думки, інформація використані в рефераті, обов'язкові.

На закінчення реферату студент формулює **висновки**, звертає увагу на виконання поставлених у вступі завдань і мети. Висновок повинен бути чітким, коротким, витікати з основної частини. Обсяг висновку не більше 1 сторінки тексту.

Список використаної для написання реферату літератури розміщується на останній сторінці. До нього входять джерела, що використані і процитовані в рефераті. У роботі над рефератом рекомендовано використовувати не менше 5 джерел.

У тексті реферату необхідно робити посилання на авторів при наведенні цитат, різних точок зору, при висвітленні того чи іншого питання.

3.3. Блок 2 – письмове тестування

У розділі 4 цих Методичних вказівок наведено варіанти контрольних робіт, в кожному з яких міститься по 10 тестових завдань. В текст контрольної роботи ці завдання слід переписувати ОБОВ'ЯЗКОВО. В іншому – випадку завдання другого блоку вважається невиконаним.

Всі тести мають закриту форму і лише одну правильну відповідь.

Правильну відповідь доцільно виділяти маркером, жирним шрифтом або курсивом, окресленням відповідної літери на початку рядка з правильною (на погляд студента) відповіддю або в інший спосіб, який дозволяє однозначно з'ясувати думку студента.

Виправлення в тестових завданнях не допускаються. Якщо все ж таки в цьому виникла потреба, то тестове завдання з неправильною відповіддю охайно закреслюється, знову переписується нижче і відмічається правильна відповідь.

3.4. Блок 3 – робота над есе «Портрет сучасного бухгалтера (аудитора)»

У перекладі з англійської, есе (essay) означає «нарис», «твір», «спробу самостійного аналізу» та «обґрунтування теоретичної гіпотези». Есе (фр. *essai* «спроба, проба, нарис», від лат. *exagium* «зважування») — літературний жанр прозового твору невеликого обсягу й вільної композиції.

Есе виражає індивідуальні враження й міркування автора з конкретного приводу або предмета й не претендує на вичерпне трактування. Це – роздум з приводу чогось побаченого, прочитаного або пережитого особисто. Есе пишуть у вільному стилі. Есе може носити історико-біографічний, літературно-критичний, філософський, науково-популярний, белетристичний характер. В есе, перш за все, оцінюють особисті погляди автора – його світогляд, думки, почуття, цінності, ідеї.

Основна мета *есе* – створити всеохоплююче уявлення про унікальність вашої особистості. Найкращий спосіб досягти цього – відповідати прямо й відверто, залишаючись чесним перед самим собою. Якщо ви не відверті, існує шанс, що ваше есе виглядатиме штучним й пишномовним. Крім цього, есе повинно легко читатись, мати приємний вигляд.

При написанні *есе* необхідно уміти продемонструвати, що ви здатні оцінювати свої можливості й здібності. Також потрібно показати не тільки те, що ви умієте ставити потрібні цілі, але і те, що ви їх добиваєтеся. Навіть якщо все це правда, той виклад цього на папері не таке посильне завдання, як може показатися на перший погляд. Необхідно обережно відноситися до гумору. Не варто писати те, що хочуть прочитати, необхідно писати те, що ви думаєте.

З формалізованих вимог до *есе* потрібно віднести тільки наявність заголовка, вступу, основної частини й висновків.

У вступі використовуйте пастки для привертання уваги, такі як: цитата, вірш, питання, міркування, незвичайні факти, ідеї або смішні історії. На цьому етапі дуже важливо правильно сформулювати питання, на які ви збираєтеся знайти відповідь у ході свого дослідження. *Наприклад: Яким ми уявляємо собі бухгалтера? Певно таким, яким зображає його давній стереотип – «маленька» людина з великою рахівницею, за широким столом, заваленим папками, бухгалтерськими книгами та паперами, досить сувора і суха особистість, що мислить категоріями математики. Таким був образ бухгалтера досить давно. Яким же він є сьогодні – сучасний бухгалтер? У роботі над вступом можуть стати в нагоді відповіді на наступні питання: «Чи потрібно давати визначення термінам, що пролунали в темі есе?», «Чому тема, яку я розкриваю, є важливою на даний момент?», «Які поняття будуть залучені в мої міркування?», «Чи можу я розділити тему на трохи більше дрібних підтем?» і т. д. Уникайте таких фраз, як "Це есе про ..." або "Я збираюся поговорити про..."*

В основній частині виражайтеся зрозуміло. Підкріплюйте основні ідеї фактами, міркуваннями, ідеями, яскравими описами, цитатами або іншою інформацією або матеріалами, які інтригують і захоплюють увагу читача. Використовуйте довідкові матеріали, щоб уникнути тавтології. Ця частина припускає розвиток аргументації й аналізу, а також обґрунтування їх, виходячи з наявних даних, інших аргументів і позиції щодо питання. У цьому полягає основний зміст есе й це являє собою головні труднощі.

Для допомоги в Додатку А наведено орієнтовний (але не вичерпний і не обов'язковий !!!) перелік питань, які можуть бути порушені при написанні есе.

У висновку продемонструйте ваш ріст і потенціал у професійній сфері. Покажіть ваші погляди на проблему. Опишіть, які дії ви плануєте у вашому майбутньому вжити відносно даного питання.

Перелік використаної літератури не наводять, оскільки есе – це викладення власних думок студента.

4. ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант 1.

Блок 1 – Лука Пачолі - батько сучасного обліку.

Блок 2 – Тести

1. Ким був запропонований герб бухгалтерів, який діє і сьогодні як інтернаціональна емблема працівників рахівництва?:

- А) Д. Чербоне;
- Б) Франческо Вілла;
- В) Ж. Б. Дюмарше;
- Г) Д. Кастілло.

2. Нормативний документ, який складається вищим закладом освіти на підставі освітньо-професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки і визначає перелік та обсяг нормативних і вибіркових навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять — це:

- А) Стандарт вищої освіти;
- Б) Освітньо-професійна програма підготовки;
- В) Навчальний план;
- Г) немає правильної відповіді.

3. Міжнародні стандарти освіти для професійних бухгалтерів – це:

- А) обов'язкові вимоги до формування стандартів вищої освіти країн, професійні організації яких є членами МФБ;
- Б) критерії, яким мають відповідати організації-члени МФБ при підготовці та постійному розвитку (підвищенню кваліфікації) професійних бухгалтерів;
- В) рекомендації МФБ щодо організації навчального процесу професійних бухгалтерів, які не можуть мати переважної сили над постановами національних органів влади;
- Г) немає правильної відповіді.

4. Облік Стародавнього світу — це:

- А) облік фактів;
- Б) облік майна;
- В) облік розрахунків;
- Г) облік капіталу.

5. До яких з перелічених професій відповідно до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 р. № 336 вимагається повна загальна середня освіта та професійно-технічна освіта або повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві без вимог до стажу роботи:

- А) Конторський службовець (бухгалтерія), рахівник;
- Б) Бухгалтер II категорії;
- В) Старший касир (на підприємстві, в установі, організації);
- Г) Бухгалтер I категорії.

6. Основні трудові права бухгалтерів визначені:

- А) Конституцією України;
- Б) Кодексом законів про працю (КЗпП);

В) Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»;

Г) всі відповіді правильні.

7. Професійний бухгалтер незалежно від функціональної класифікації (наприклад, аудит, оподаткування чи консалтинг), який працює на фірмі, що надає професійні послуги – це:

А) професійний бухгалтер;

Б) професійний бухгалтер-практик;

В) професійний бухгалтер у бізнесі;

Г) професійний бухгалтер в освіті.

8. Передача організацією певних бізнес-процесів або виробничих функцій на обслуговування іншій компанії, що спеціалізується у відповідній області — це:

А) аутстафінг;

Б) аутсорсинг;

В) консалтинг;

Г) немає правильної відповіді.

9. В якому році в Единбурзі й Глазго виникли перші професійні організації бухгалтерів:

А) в 1650 р.;

Б) в 1786 р.;

В) в 1850 р.;

Г) в 1947 р.

10. Загальне керівництво господарським обліком в Україні здійснює:

А) Міністерство фінансів України;

Б) Державне казначейство України;

В) Національний банк України;

Г) Уряд України.

Блок 3 – Есе «Портрет сучасного бухгалтера (аудитора)».

Варіант 2.

Блок 1 – Бухгалтерський облік як мова бізнесу.

Блок 2 – Тести

1. Які фігури зображені на гербі бухгалтерів:

А) сонце, ваги, крива Бернуллі;

Б) монети, олівець, сонце;

В) лавровий вінок, монети, крива Бернуллі;

Г) портрет Л.Пачолі, сонце, ваги.

2. Навчальний план — це нормативний документ, який складається ?????????? на підставі освітньо-професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки:

А) Міністерством освіти і науки України;

Б) Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти МОН України;

В) Науково-методичною комісією з Економіки і підприємництва МОН України;

Г) вищим закладом освіти.

3. Особа, яка є членом організації-члена МФБ – це:

А) професійний бухгалтер;

Б) технічний бухгалтерський персонал;

В) професійний бухгалтер-практик;

- Г) професійний бухгалтер у бізнесі.
4. Перші принципи класифікації рахунків на матеріальні, особові та фінансові, такі поняття, як матеріальна відповідальність та інвентаризація виникли в:
- А) Персії;
 - Б) Давньому Римі;
 - В) Стародавньому Єгипті;
 - Г) Стародавній Греції.
5. Систематизує одержані первинні документи, переносить інформацію, відображену в цих документах у потрібному аналітичному розрізі у відомості (допоміжні відомості, аркуші-розшифровки), виводить підсумки цифрової інформації у цих документах за її видами, напрямками та періодами:
- А) Конторський службовець (бухгалтерія);
 - Б) Рахівник;
 - В) Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних;
 - Г) Касир.
6. Основні трудові права бухгалтерів конкретизовані:
- А) Конституцією України;
 - Б) Кодексом законів про працю (КЗпП);
 - В) Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»;
 - Г) всі відповіді правильні.
7. Професійний бухгалтер, який працює за наймом або обіймає виконавчу чи не виконавчу посаду в таких галузях сферах діяльності, як комерція, промисловість, сфера обслуговування, державний сектор, освіта, неприбутковий сектор, регульовальні чи професійні організації, або професійний бухгалтер, що працює за контрактом з такими суб'єктами господарювання – це:
- А) професійний бухгалтер;
 - Б) професійний бухгалтер-практик;
 - В) професійний бухгалтер у бізнесі;
 - Г) професійний бухгалтер в освіті.
8. Розробка інструкції з документального оформлення всіх складових бухгалтерського й податкового обліку у відповідності із діючим законодавством відноситься до бухгалтерської послуги:
- А) відновлення обліку;
 - Б) ведення обліку;
 - В) організація обліку;
 - Г) бухгалтерські консультації.
9. Всесвітня організація професійних бухгалтерів – це:
- А) Рада з фінансового контролю професійних організацій;
 - Б) Консультативний комітет бухгалтерських організацій;
 - В) Рада з фінансової звітності;
 - Г) Міжнародна федерація бухгалтерів.
10. Яка установа в Україні організовує і проводить аналіз та надання користувачам інформації щодо соціально-економічних явищ і процесів, розробляє систему показників, за якими ведеться облік, уніфікує форми звітності, розробляє й затверджує типові форми первинного обліку?:
- А) Національний банк України;
 - Б) Державний комітет статистики України;
 - В) Міністерство фінансів України;

Г) Державне казначейство України.
Блок 3 – Есе «Портрет сучасного бухгалтера (аудитора)».

Варіант 3.

Блок 1 – Видатні вчені в галузі бухгалтерського обліку.

Блок 2 – Тести

1. Сукупність норм, які визначають зміст вищої освіти, зміст навчання, засоби діагностики якості вищої освіти та нормативний термін навчання – це:
 - А) Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника ВНЗ;
 - Б) Освітньо-професійна програма підготовки;
 - В) Стандарти вищої освіти вищих навчальних закладів;
 - Г) Стандарт вищої освіти.
2. Бакалавр з обліку і аудиту – викладач економіки або бакалавр з обліку і аудиту із знанням іноземної мови – це:
 - А) кваліфікація;
 - Б) галузь знань;
 - В) напрям підготовки;
 - Г) спеціальність.
3. Професійна освіта бухгалтерів – це освіта, яка ґрунтується на ???????? освіті та передбачає професійні знання, професійні навички, а також професійні цінності, етику та підходи:
 - А) середній;
 - Б) загальний;
 - В) спеціальний;
 - Г) вищий.
4. Який вчений вважається засновником науки про бухгалтерію:
 - А) Лука Пачолі;
 - Б) Аристотель;
 - В) Платон;
 - Г) Бенедетто Котрулі.
5. Які критерії відрізняють бухгалтера I категорії, II категорії і бухгалтера без категорії:
 - А) освіта;
 - Б) напрям підготовки;
 - В) освітньо-кваліфікаційний рівень;
 - Г) стаж роботи на попередніх посадах.
6. Вимагати та отримувати особисто або за дорученням головного бухгалтера у керівників структурних підрозділів та фахівців інформацію та документи, що необхідні для виконання його посадових обов'язків – це:
 - А) трудове право;
 - Б) професійне право;
 - В) посадове право;
 - Г) посадовий обов'язок.
7. Фундаментальні принципи професійної етики професійних бухгалтерів і надає концептуальну основу для застосування цих принципів визначає:
 - А) частина А;
 - Б) частина Б;
 - В) частина В;
 - Г) частини Б і В.

8. Перевірка звітності суб'єкта з метою складання висновку про відповідність її встановленим критеріям і загальноприйнятим правилам бухгалтерського обліку являє собою:

- А) аудит фінансової звітності;
- Б) податковий аудит;
- В) тематичний аудит;
- Г) аудит на відповідність вимогам.

9. Комісія з цінних паперів - це професійна організація, що діє у:

- А) Франції;
- Б) США;
- В) Великобританії;
- Г) Німеччині.

10. Фінансова звітність підприємства (крім бюджетних установ, представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності та суб'єктів малого підприємництва, визнаних такими відповідно до чинного законодавства) включає:

- А) баланс, звіт про фінансові результати;
- Б) звіт про рух грошових коштів;
- В) звіт про власний капітал та примітки до звітів;
- Г) сукупність відповідей А), Б) і В).

Блок 3 – Есе «Портрет сучасного бухгалтера (аудитора)».

Варіант 4.

Блок 1 – Зв'язок бухгалтерського обліку з іншими науками.

Блок 2 – Тести

1. Державний стандарт вищої освіти затверджує:

- А) Президент України;
- Б) Прем'єр – міністр України;
- В) Кабінет Міністрів України;
- Г) Міністерство освіти і науки України.

2. Зведений бюджет часу навчального плану бакалаврів включає теоретичне навчання, екзамени, державну атестацію, канікули і ?????????? :

- А) дипломне проектування;
- Б) всі види практики;
- В) комплексний тренінг на підприємстві;
- Г) факультативні заняття.

3. Теми, що складають предмет бухгалтерської справи та інших економічних дисциплін – це:

- А) професійні знання;
- Б) професійні навички;
- В) професійні цінності;
- Г) всі відповіді правильні.

4. Твердження «Облік — це функція управління» притаманне:

- А) італійській бухгалтерській школі;
- Б) іспанській бухгалтерській школі;
- В) німецькій бухгалтерській школі;
- Г) французькій бухгалтерській школі.

5. Відповідно до кваліфікаційних вимог, на посаду економіста з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності може претендувати:

- А) особа, що має середню освіту;

- Б) молодший спеціаліст;
- В) бакалавр;
- Г) спеціаліст, магістр.

6. Діяти від імені бухгалтерії підприємства, представляти інтереси підприємства у взаємовідносинах із структурними підрозділами та іншими організаціями з господарсько-фінансових та інших питань – це посадове право:

- А) бухгалтера;
- Б) головного бухгалтера;
- В) одночасно і бухгалтера, і головного бухгалтера;
- Г) керівника підприємства.

7. Роз'яснення порядку застосування фундаментальних принципів етичної поведінки і концептуального підходу до їх дотримання у тих чи інших обставинах здійснення професійної діяльності професійних бухгалтерів у бізнесі викладені в Кодексі етики професійних бухгалтерів у:

- А) частина А;
- Б) частина Б;
- В) частина В;
- Г) частини Б і В.

8. Аудит, який проводять з метою підтвердження достовірності та (або) правомочності складання первинної документації, відображення на її основі господарських операцій бухгалтерськими записами в облікових регістрах окремих ділянок обліку, це:

- А) аудит фінансової звітності;
- Б) податковий аудит;
- В) тематичний аудит;
- Г) аудит на відповідність вимогам.

9. Громадська організація дипломованих бухгалтерів - це професійна організація, що діє у:

- А) Франції;
- Б) США;
- В) Великобританії;
- Г) Німеччини.

10. Особливостями бухгалтерського обліку в Україні є те, що він:

- А) суворо документальний;
- Б) вартісний;
- В) суцільний, безперервний;
- Г) всі перелічені.

Блок 3 – Есе «Портрет сучасного бухгалтера (аудитора)».

Варіант 5.

Блок 1 – Бухгалтер і комп'ютер.

Блок 2 – Тести

1. ОКХ, ОПП і Засоби діагностики якості - є складовими:

- А) Державного стандарту вищої освіти;
- Б) Галузевого стандарту вищої освіти;
- В) Стандарту вищої освіти ВНЗ;
- Г) всі відповіді правильні.

2. Навчальний план бакалавра містить дисципліни:

- А) циклу гуманітарної підготовки;
- Б) циклу природничо-наукової та загальноекономічної підготовки;

- В) циклу професійної підготовки;
Г) всіх перелічених циклів.
3. Різні види вмінь, необхідні для належного та ефективного застосування професійних знань та професійних цінностей, етики та ставлення в професійному контексті – це:
- А) професійні знання;
Б) професійні навички;
В) професійні цінності;
Г) всі відповіді правильні.
4. В якій країні виник управлінський облік?:
- А) Франція;
Б) США;
В) Німеччина;
Г) Італія.
5. До завдань і обов'язків працівників якої професії згідно з Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників покладене керування працівниками бухгалтерського обліку підприємства та розподіл між ними посадових завдань та обов'язків:
- А) головний бухгалтер;
Б) аудитор;
В) бухгалтер (з дипломом спеціаліста);
Г) бухгалтер-ревізор.
6. Письмовий документ, який містить відомості про господарську операцію та підтверджує її здійснення – це:
- А) первинний документ;
Б) обліковий регістр;
В) звітність;
Г) бухгалтерський «ланцюг».
7. Роз'яснення порядку застосування фундаментальних принципів етичної поведінки і концептуального підходу до їх дотримання у тих чи інших обставинах здійснення професійної діяльності професійних бухгалтерів-практиків викладені в Кодексі етики професійних бухгалтерів у:
- А) частина А;
Б) частина Б;
В) частина В;
Г) частини Б і В.
8. Аналіз фінансової або господарської діяльності суб'єкта з метою визначення її відповідності установленим умовам, правилам або законам – це:
- А) аудит фінансової звітності;
Б) податковий аудит;
В) тематичний аудит;
Г) аудит на відповідність вимогам.
9. Національна компанія комісарів з рахунків - це професійна організація, що діє у:
- А) Франції;
Б) США;
В) Великобританії;
Г) Німеччині.
10. Метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є:

- А) надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства;
- Б) облік та розподіл витрат за центрами відповідальності;
- В) складання податкових декларацій;
- Г) все перелічене.

Блок 3 – Есе «Портрет сучасного бухгалтера (аудитора)».

Варіант 6.

Блок 1 – Історія розвитку бухгалтерського обліку в СРСР.

Блок 2 – Тести

1. Місце фахівця в структурі галузей економіки держави і вимоги до його компетентності, інших соціально важливих якостей, систему виробничих функцій, типових завдань діяльності й умінь для їх реалізації відображає:

- А) Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника;
- Б) Освітньо-професійна програма підготовки;
- В) Стандарти вищої освіти ВНЗ;
- Г) Галузеві стандарти вищої освіти.

2. Які види практик включено до навчального плану бакалавра:

- А) ознайомлювальна, комп'ютерна, технологічна, комплексний тренінг на підприємстві;
- Б) природничо-наукова, професійно-орієнтовна, виробнича;
- В) навчальна, технологічна, переддипломна;
- Г) виробнича, суспільно-трудова, переддипломна практика.

3. Сукупність професійних знань, навичок, цінностей, етика та ставлення – це:

- А) здібності;
- Б) компетентність;
- В) кваліфікація;
- Г) немає правильної відповіді.

4. Хто вважається засновником російської бухгалтерської школи:

- А) Карл Арнольд;
- Б) В. Нестерович;
- В) Ф. Єзерський;
- Г) Ордонанс.

5. До завдань і обов'язків працівників якої професії (згідно з Довідником кваліфікаційної характеристики професій працівників покладено контроль достовірності обліку коштів, які надходять, товарно-матеріальних цінностей і основних фондів, своєчасного відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних з їх рухом, правильності витрачання матеріалів, палива, електроенергії, коштів, додержання кошторисів витратта ін.:

- А) головний бухгалтер;
- Б) бухгалтер-ревізор;
- В) аудитор;
- Г) бухгалтер (з дипломом спеціаліста).

6. Письмовий документ, який містить накопичені та згруповані за певними однорідними ознаками дані первинних документів – це:

- А) первинний документ;
- Б) обліковий регістр;
- В) звітність;

- Г) бухгалтерський «ланцюг».
7. Який етичний принцип вимагає від професійного бухгалтера не допускати конфлікту інтересів і тиску з боку третіх осіб на прийняття їм професійних рішень:
- А) Об'єктивність;
 - Б) Професійна поведінка;
 - В) Чесність;
 - Г) Конфіденційність.
8. На світовому аудиторському ринку на сьогодні домінує:
- А) «Велика трійка»;
 - Б) «Велика четвірка»;
 - В) «Велика п'ятірка»;
 - Г) «Велика вісімка».
9. Яка професійна організація України є дійсним членом Міжнародної федерації бухгалтерів:
- А) Українська асоціація сертифікованих бухгалтерів і аудиторів;
 - Б) Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України;
 - В) Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України;
 - Г) Спілка аудиторів України.
10. Обов'язковість ведення бухгалтерського обліку в Україні закріплена в:
- А) Законі України "Про податкову службу";
 - Б) Законі України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні";
 - В) Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку;
 - Г) Конституції України.
- Блок 3 – Есе «Портрет сучасного бухгалтера (аудитора)».**

Варіант 7.

Блок 1 – Взаємозв'язок бухгалтерського обліку і ринкових відносин.

Блок 2 – Тести

1. Нормативний термін та нормативну частину змісту навчання за певним напрямом або спеціальністю відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, вимоги до змісту, обсягу та рівня освіти й професійної підготовки фахівця встановлює:
- А) Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника;
 - Б) Освітньо-професійна програма підготовки;
 - В) Стандарти вищої освіти ВНЗ;
 - Г) Галузеві стандарти вищої освіти.
2. Формою семестрового контролю за усіма нормативними дисциплінами є:
- А) залік;
 - Б) екзамен;
 - В) поточний модульний контроль;
 - Г) підсумковий модульний контроль.
3. Компетентність – це:
- А) сукупність професійних знань, навичок, цінностей, етика та ставлення;
 - Б) спроможність виконувати функціональну роль за визначеними стандартами з урахуванням реальних робочих обставин;

В) інтелектуальні, фахові, нефахові, організаційні, особисті, міжособистісні здібності;

Г) сукупність якостей, притаманних особам, які надають їм потенціал для виконання роботи.

4. Яка теорія виникнення аудиту ґрунтується на припущенні існування потенційного конфлікту інтересів управляючих і власників; і аудитор в цій ситуації виступає в ролі третейського судді, який повинен підтвердити порядність і чесність управляючих, можливість довіряти їм:

А) теорія потреби потенційного чи існуючого інвестора;

Б) теорія агентів;

В) теорія мотивації;

Г) немає правильної відповіді.

5. До завдань і обов'язків працівників якої професії згідно з Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників покладено виконання під безпосереднім керівництвом бухгалтера роботи із заповнення облікових реєстрів і розроблюваних таблиць на підставі даних первинних документів:

А) бухгалтер (з дипломом спеціаліста);

Б) бухгалтер-ревізор;

В) рахівник;

Г) касир.

6. Підсумкова документація, яку складають на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів – це:

А) первинний документ;

Б) обліковий реєстр;

В) звітність;

Г) бухгалтерський «ланцюг».

7. Який етичний принцип вимагає від професійного бухгалтера постійного підтримання і підвищення кваліфікації на тому рівні, який дозволяє надавати професійні послуги на належному рівні?:

А) Професійна компетентність та належна ретельність;

Б) Професійна поведінка;

В) Об'єктивність ;

Г) Чесність.

8. «Велика четвірка» сформувалася в:

А) 1993 році;

Б) 1997 році;

В) 2002 році;

Г) 2007 році.

9. Яка професійна організація формується на паритетних засадах шляхом делегування до її складу аудиторів та представників державних органів і функціонує як незалежний орган?:

А) Аудиторська палата України;

Б) Спілка аудиторів України;

В) Рада з міжнародних аудиторських і гарантуючих стандартів;

Г) немає правильної відповіді.

10. Обов'язковий аудит проводять:

А) відповідно до вимог законодавства;

Б) з ініціативи перевіряючих органів;

В) з ініціативи суб'єктів господарювання;

Г) з ініціативи матеріально зацікавлених осіб.

Блок 3 – Есе «Портрет сучасного бухгалтера (аудитора)».

Варіант 8.

Блок 1 – Історія податків.

Блок 2 – Тести

1. Графік навчального процесу, перелік, послідовність та час вивчення навчальних дисциплін, види навчальних занять та терміни їх проведення, а також форми проведення підсумкового контролю визначають:

- А) Стандарти вищої освіти;
- Б) Варіативні частини ОКХ випускників ВНЗ;
- В) Навчальні плани;
- Г) Програми навчальних дисциплін.

2. Які види практики включено до навчального плану спеціаліста й магістра?:

- А) комплексний тренінг на підприємстві;
- Б) комп'ютерна;
- В) технологічна;
- Г) переддипломна.

3. Набуття здібностей, які сприяють підвищенню компетентності, і рівень набуття здібностей – це:

- А) розвиток;
- Б) навчання;
- В) освіта;
- Г) тренінг.

4. Офіційною датою виникнення незалежного аудиту в сучасному його значенні є:

- А) 11 липня 1245 р.;
- Б) 23 жовтня 1854 р.;
- В) 05 грудня 1860 р.;
- Г) 02 вересня 1895 р.

5. Яка з перелічених професій не передбачена Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників?:

- А) бухгалтер-касир;
- Б) бухгалтер-ревізор;
- В) економіст з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності;
- Г) рахівник.

6. Під організацією праці людей, зайнятих бухгалтерським обліком, розуміють ?????, ????? і ?????, а також організаційну побудову бухгалтерської служби та формування організаційних регламентів:

- А) поділ, кооперування та нормування праці;
- Б) кооперування, поділ і спеціалізацію праці;
- В) нормування, поділ і централізацію праці;
- Г) поділ, спеціалізацію і децентралізацію праці.

7. Загрози для дотримання фундаментальних принципів включають:

- А) загрози власного інтересу;
- Б) загрози тиску;
- В) загрози особистих стосунків;
- Г) всі відповіді правильні.

8. Яка з перелічених аудиторських фірм є брендом, що об'єднує десятки тисяч спеціалістів незалежних фірм, що надають професійні послуги:

- А) Pricewaterhouse Coopers;
- Б) Deloitte Touche Tohmatsu;
- В) Ernst&Young;
- Г) KPMG.

9. Сертифікацію осіб, які мають намір займатися аудиторською діяльністю, в Україні здійснює:

- А) Міністерство фінансів України;
- Б) Спілка аудиторів України;
- В) Аудиторська палата України;
- Г) Міністерство юстиції України.

10. Мета аудиту полягає у:

- А) виявленні і виправленні помилок у звітності;
- Б) попередженні виникнення помилок у фінансовій звітності;
- В) висловленні незалежної думки аудитора про достовірність звітності;
- Г) все перелічене.

Блок 3 – Есе «Портрет сучасного бухгалтера (аудитора)»

Варіант 9.

Блок 1 – Форми рахівництва.

Блок 2 – Тести

1. Інформаційний обсяг дисциплін, рівень сформованості умінь та знань, перелік рекомендованих підручників, інших методичних та дидактичних матеріалів, критерії успішності навчання та засоби діагностики успішності навчання визначають:

- А) Стандарти вищої освіти;
- Б) Варіативні частини ОКХ випускників ВНЗ;
- В) Навчальні плани;
- Г) Програми навчальних дисциплін.

2. Навчальні плани спеціаліста і магістра містять дисципліни:

- А) циклу гуманітарної підготовки;
- Б) циклу природничо-наукової та загальноекономічної підготовки;
- В) циклу професійної підготовки;
- Г) всіх перелічених циклів.

3. Широкий спектр процесів, за допомогою яких особа набуває здібностей – це:

- А) розвиток;
- Б) навчання;
- В) освіта;
- Г) тренінг.

4. Виникнення аудиту в Україні припадає на:

- А) 1494 р.;
- Б) 1970 р.;
- В) 1987 р.;
- Г) 1993 р.

5. Згідно з кваліфікаційними вимогами на посаду провідного бухгалтера-ревізора може претендувати:

- А) особа, що має середню освіту;

- Б) молодший спеціаліст;
- В) бакалавр;
- Г) спеціаліст, магістр.

6. Застосування ??????? структури передбачає підпорядкування всіх груп обліку безпосередньо головному бухгалтеру підприємства:

- А) комбінованої;
- Б) лінійно-штабної;
- В) лінійної;
- Г) централізованої.

7. Якщо гонорар бухгалтера-практика настільки низький, що ускладнює виконання завдання у відповідності до застосованих технічних та професійних стандартів, то виникає:

- А) загроза власного інтересу;
- Б) загроза тиску;
- В) загроза особистих стосунків;
- Г) загроза захисту.

8. Більшість компаній «Великої четвірки» утворилися шляхом:

- А) виділення;
- Б) перетворення;
- В) поділу;
- Г) злиття.

9. База даних, що містить інформацію щодо аудиторських фірм та аудиторів, які займаються аудиторською діяльністю індивідуально як фізичні особи – підприємці – це:

- А) Перелік сертифікованих аудиторів;
- Б) Реєстр аудиторських фірм та аудиторів;
- В) Реєстр сертифікованих аудиторів;
- Г) Каталог аудиторських фірм та аудиторів.

10. Національні Положення (стандарты) бухгалтерського обліку затверджують:

- А) уряд України;
- Б) Міністерств фінансів України;
- В) Міжнародною федерацією бухгалтерів;
- Г) Президентом України.

Блок 3 – Есе «Портрет сучасного бухгалтера (аудитора)»

Варіант 0.

Блок 1 – Подвійна бухгалтерія і бухгалтерський баланс.

Блок 2 – Тести

1. Які цикли дисциплін передбачає Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра:

- А) гуманітарної підготовки;
- Б) природничо-наукової та загальноекономічної підготовки;
- В) професійної підготовки;
- Г) всі відповіді правильні.

2. Документ, який визначає природно-логічні відносини передування між кредитними модулями програми підготовки і вносить певні обмеження послідовності засвоєння кредитних модулів при складанні індивідуальних навчальних планів студентів:

- А) Стандарт вищої освіти ;

- Б) Освітньо-професійна програма підготовки;
 - В) Навчальний план;
 - Г) Структурно-логічна схема навчального плану.
3. Систематичний процес, спрямований на розвиток знань, навичок та інших здібностей окремих осіб – це:
- А) розвиток;
 - Б) навчання;
 - В) освіта;
 - Г) тренінг.
4. В якій країні і коли був виданий перший у світі законодавчий акт, який регламентував аудиторську діяльність?:
- А) у Великобританії в 1285 р.;
 - Б) в Італії в 1235 р.;
 - В) у Франції в 1455 р.;
 - Г) у США в 1854 р.
5. Яка з перелічених професій не передбачена Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників?:
- А) касир;
 - Б) бухгалтер-ревізор;
 - В) бухгалтер-економіст;
 - Г) рахівник.
6. Організаційні регламенти включають:
- А) положення про відділ (бухгалтерію);
 - Б) посадові інструкції;
 - В) регламенти робочого часу;
 - Г) всі відповіді правильні.
7. Якщо послуги, досягнення або продукти бухгалтера-практика пропонуються на ринку таким чином, що не узгоджуються з принципом професійної поведінки, то виникає:
- А) загроза власного інтересу;
 - Б) загроза тиску;
 - В) загроза особистих стосунків;
 - Г) загроза захисту.
8. Яка крупна аудиторська компанія за результатами останніх років потенційно може перетворити «Велику четвірку» у «Велику п'ятірку»?:
- А) Mazars International;
 - Б) Grant Thornton;
 - В) Nexia International;
 - Г) Watson Wyatt.
9. Яка професійна організація України була першою професійною організацією, що повністю відповідає вимогам Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ) щодо членства на основі підтвердженого рівня сертифікації?:
- А) Українська асоціація сертифікованих бухгалтерів і аудиторів;
 - Б) Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України;
 - В) Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України;
 - Г) Спілка аудиторів України.
10. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку є:
- А) обов'язковими для використання в усіх країнах — членах ООН;
 - Б) обов'язковими для використання в Україні;
 - В) набором рекомендацій щодо ведення обліку та подання звітності;

Г) набором рекомендацій про організацію податкової системи.
Блок 3 – Есе «Портрет сучасного бухгалтера (аудитора)»

5. ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

При відсутності зарахованої контрольної роботи студента не допускають до складання заліку.

Контрольну роботу оформляють на аркушах формату А4 (210 x 297 мм). Контрольну роботу виконують комп'ютерним або рукописним способом на одному боці аркуша білого паперу.

Текст роботи слід друкувати, додержуючись таких розмірів поля: верхнє і нижнє – 20 , лїве – 30, праве - 15 мм.

Окремі слова, формули, знаки, які вписують до надрукованого тексту, повинні бути чорного кольору; щільність вписаного тексту має максимально наблизитись до щільності основного зображення. Скорочення слів і словосполучень у роботі допускається відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи. Сторінки роботи слід нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту звіту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Титульний аркуш контрольної роботи оформлюють відповідно до Додатка Б.

Контрольну роботу оцінюють як «зараховано» або «не зараховано». «Зараховано» виставляють за контрольну роботу, що виконана в повному обсязі, без суттєвих помилок. В інших випадках – контрольну роботу вважають незарахованою.

ДОДАТКИ

Додаток А

Орієнтовний перелік питань, які можуть бути порушені при написанні есе
«Портрет сучасного бухгалтера (аудитора)»

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОФЕСІЇ

Виконує роботу в різних ділянках бухгалтерського обліку. Фіксує склад і джерела господарських засобів, їх рух.

Веде облік основних засобів, товарно-матеріальних цінностей, витрат на виробництво, реалізацію продукції, результатів фінансово-господарської діяльності, розрахунки з постачальниками і замовниками і т.п.

Здійснює прийом, контроль первинної документації у відповідних ділянках обліку, обробляє її вручну або за допомогою ЕОМ.

Складає звітні калькуляції собівартості продукції (робіт, послуг), проводить нарахування і перерахування платежів до державного бюджету, внесків до фондів соціального і пенсійного страхування, заробітної плати співробітників, податків і т.д.

Відповідає за дотримання штатної, фінансової і касової дисципліни, кошторисів організаційно-господарських і інших витрат, збереження бухгалтерської документації, оформлення і здача їх в установленому порядку в архів.

Робота жорстко регламентована інструкціями. Бухгалтер може виконувати функції аудитора в аудиторській організації (фірмі) або залучатися комерційними структурами.

2. ПРОФЕСІЙНІ ЗНАННЯ І УМІННЯ

Бухгалтерові необхідна хороша підготовка з математики, основ інформатики і електронно-обчислювальної техніки, статистики, фінансів, управління, грошового звернення.

Повинен знати:

- ↳ директивні й нормативні документи з питань організації бухгалтерського обліку та складання звітності;
- ↳ технологію та економіку конкретного виробництва;
- ↳ принципи організації і планування діяльності.

Повинен уміти:

- ↳ вести звітну документацію;
- ↳ проводити перерахування коштів і т.д.;
- ↳ користуватися персональним комп'ютером.

3. ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВІ ЯКОСТІ

- ↳ схильність до роботи з числами;
- ↳ високий рівень зосередженості і розподілу уваги;
- ↳ розвинені рахунково-аналітичні здібності;
- ↳ хороша оперативна пам'ять;
- ↳ посидючість, принциповість, відповідальність.
- ↳ високий рівень уваги;
- ↳ оперативна пам'ять;
- ↳ емоційна стійкість;
- ↳ прагнення до підвищення професійного рівня;
- ↳ схильність до систематичної роботи з літературою;
- ↳ акуратність;
- ↳ наполегливість;
- ↳ терпіння;
- ↳ вимогливість;
- ↳ педантизм;
- ↳ організованість.

4. МЕДИЧНІ ПРОТИПОКАЗАННЯ

Робота не рекомендується людям із захворюваннями:

- ↳ нервової системи і відхиленнями в психіці (надмірна недовірливість, тривожність, збудливість);
- ↳ судинною дистонією з вираженими головними болями (гіпертонія, мігрень).

5. БЛИЗЬКІ (СПОРІДНЕНІ) ПРОФЕСІЇ (спеціальності)

Податковий інспектор, економіст, фінансист, викладач в навчальному закладі.

6. НАВЧАННЯ

Вищі навчальні заклади, професійні училища, навчальні центри, курси.

7. ПОПИТ НА РИНКУ ПРАЦІ:

- ↳ ринок бухгалтерів на сьогодні стабільний, серйозних змін не прогнозується;
- ↳ неухильно знижується попит на бухгалтерів, освіта яких обмежується лише курсами або без вищої спеціальної освіти.

Додаток Б

Міністерство освіти і науки України

Харківська національна академія міського господарства

Кафедра обліку і аудиту

Контрольна робота

з дисципліни: «Вступ до спеціальності»

Варіант - X

Виконала:
студентка 1 курсу
факультету заочного навчання
групи ОіА-Х
Яровікова Вікторія
Залікова книжка № _____

Перевірила:
к.е.н., доц. Харламова О.В.

Харків
200X

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Методичні вказівки до самостійного вивчення і виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни „Вступ до спеціальності” (для студентів 1 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за напрямом підготовки 6.030509 – «Облік і аудит»).

Укладач: к.е.н., доц. Олена Вікторівна Харламова

Редактор: Д.Ф.Курильченко

Коректор:

Комп'ютерний набір і верстка: О.В.Харламова

План 2009, поз. 434м

Підп. до друку 05.10.09	Формат 60x84 1/16	Папір офісний.
Друк на ризографі.	Умовн.-друк. арк. 2,0	Обл.-вид. арк. 2,2
Замовл. №_____	Тираж 50 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ

61002, Харків, вул. Революції, 12